

- 1 bokaal van kristal, met bijzondere warme klank (defecthelaas)
- 1 bokaal met wapen van de Vijfheerenlanden aan de ene kant en het zonnetje aan de andere kant
deksel glad.
- 1 bokaal met deksel, waarop Het Welvaren van de Vijfheerenlanden en eveneens een zonnetje

op de bokaal de gegraveerde wapens van Vianen, Arkel, Hagestein, Leerdam en Everdingen

1 zilveren schommelbeker met voet, waarin een dobbelsteen op het bekertje een wapen en aan de andere zijde een mannetje werkzaam aan een ton, vermoedelijk een beker afkomstig van het kuipersgilde.

Zilveren Bodebus van het Dijkcollege 's-Lands van Vianen met wapen van 's-Lands van Vianen, in email

Bokalen afgeschaft ~~inxxxxxxxxxxxx~~ bij besluit van 13-5-1834 door het Kollege van de Vijfheerenlanden

Hierbij een boek, begonnen in 1755 zowel door het College van de Lecq als het College van de Vijfheerenlanden
zeer veel handtekeningen van de leden van de beide colleges van 1755 tot 1834

opgeborgen in een 18e eeuwse wand glazenkastje.

98

De bokaal afgeschapt bij besluit van de Kollegiën
der Vijfheerenlanden dd.13 mei 1834

Dikwijls stroomde uit mijn midden
Allerhande lekkere wijn;
Ter vervrolijking van 't harte
Daartoe mogt ik dienstbaar zijn.

Wat al hartelijke teugen
Zijn er niet mit mij gevloed,
Vergezeld van edle wenschen
Waaraan 't gezelschap was geboeid.

Door verandering van tijden
Bij verlichting, zoo men zegt,
Is mij, als 't genot onwaardig
De eeuwge ruste opgelegd.

Nu zal ik weldra vergeten
Pronken in een glazen kas
Met mijn wapens om mij henen
Als of ik nooit gebezigd was.

't Zwaantje zal nu niet meer zwemmen
't Zonnetje niet meer ondergaan
En ik uitgedroogd, onzindelijke
Afgekeurd daar nederstaan.

Doch was het lot mij heeft beschoren
Het werk waartoe ik heb gediend
Zal mij zoo 'k hope doen behouden
Nog menige gemaakte vriend.

HOGE RAAD VAN ADEL

S-GRAVENHAGE. 31 oktober 1968.
ZELSTRAAF 71B - TEL. 61 81.25. - 16.09.57

Dossier No. 135.

Onderwerp:
Wapen.

Bijlagen: 2.

In antwoord op Uw brief van 27 oktober 1968, betreffende nevenvermeld onderwerp, heb ik de eer U het volgende mede te delen.

In hun brief van 29 april 1815 verzochten dijkgraven en hoogheemraden van de Vijfheerenlanden de Hoge Raad van Adel bevestiging van het wapen, zoals uit de bijlagen dezes blijkt.

De afbeelding is een 18e eeuwse gravure, waarop de kleuren van het wapen door erceringen zijn weergegeven; hierop berust de kleuromschrijving bij de bevestiging.

De delen zijn (de omschrijving wordt door mij gemoderniseerd):

1. Arkel: in zilver twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken van keel (tevens het wapen van het geslacht van Arkel en voor de gemeente Arkel in 1317 bevestigd).

2. Vianen: in zilver drie zuilen van sabel (bevestigd voor de gemeente Vianen in 1816).

3. Hagestein: voor de gemeente is in 1816 bevestigd: in azuur twee dwarsbalken van goud, de bovenste aan de bovenzijde, de onderste aan de onderzijde gekanteeld; aangezien uit de toen overgelegde stukken geen kleuren bleken, zijn - zoals destijds gebruikelijk was - de kleuren van het Rijkswapen aangenomen. Het is dus goed mogelijk, dat de kleuren, zoals die in het wapen van de Vijfheerenlanden zijn weergegeven, op andere bronnen teruggaan, maar bewijzen hiervoor ontbreken mij.

De Secretaris van het hoogheemraadschap

van De Vijfheerenlanden,

Langendijk 28,

V I A N E N.

- Van -

HOOG RAAD VAN ADEL

Van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek, Gorinchem, 1844, deel V, pag. 93, geeft echter ook als kleuren rood op zilver.

4. Everdingen: voor de gemeente is in 1816 bevestigd: in sabel drie schuinbalken van goud. De graveur van de door de Vijfheerenlanden overgelegde wapentekeningen heeft in goud drie schuinbalken van sabel gegraveerd, wat bij de bevestiging van het wapen van de Vijfheerenlanden is overgenomen; bij de bevestiging in 1819 van het wapen van het College van dijkgraaf en hoogheemraden van de Lek is hetzelfde gebeurd. Van der Aa, o.c., deel IV, pag. 282, vermeldt als wapen van het geslacht Van Everdingen: in goud drie schuinbalken van sabel. Rietstap, Armorial Général, geeft onder Van Everdingen: geschuinbalkt van goud en sabel of in sabel drie schuinbalken van goud. Eenstemmigheid heerst er dus niet.

5. Ter Leede en Schoonrewoerd: voor Schoonrewoerd is in 1816 bevestigd: in goud twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken van keel (het oude Arkel-wapen met gewijzigde kleuren).

Het wapen van de Vijfheerenlanden wordt gedekt door een kroon (met vijf fleurons) van goud.

De schildhouders, die wel op de in 1815 overgelegde gravure voorkomen en zoals die door Uw college blijkens het briefhoofd worden gevoerd, zijn in 1819 niet bevestigd en worden dus ten onrechte gevoerd. De oorsprong ervan gaat terug op de schildhouders van het wapen van Arkel, zoals dit in 1815 is overgelegd. In 1819 is voor Arkel alleen de zwaan bevestigd: "het schild van achteren gehouden door een zwaan van natuurlijke kleuren". Voor het college van dijkgraven en heemraden van de Lande van Arkel boven en beneden de Zouwendijk zijn de schildhouders wel bevestigd: een klimmende leeuw en een klimmende zwaan, beide van natuurlijke kleuren; in 1947 zijn deze opnieuw verleend voor het Hoogheemraadschap de Ablasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.

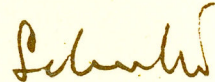
Het wapen van de Vijfheerenlanden is afgebeeld in:

- a. W.J. baron d'Ablaing van Giessenburg, Nederlandsche Gemeentewapens 's-Gravenhage, 1862;
- b. Nederlandsche Heraldiek, album II, uitgegeven door de N.V. Koffie Hag Mij., Waterschappen enz. nr. 45;

c. Nederlandsche Wapens van het Rijk, de Provinciën en de Gemeenten, voorts van Waterschappen, Heerlijkheden enz., deel II, De Bilt, 1943, Uitgevers-Compagnie "de Branding". Litteratuur: alleen de boven aangehaalde bronnen.

Tenslotte mag ik U dank zeggen voor de toezending van De voorgeschiedenis van het Hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden.

DE SECRETARIS VAN DE
HOGE RAAD VAN ADEL,

1284 Dingsdag in de paaschweek(11 april)
 Heer Jan van Arkel verkoopt aan het Kapittel van
 den Dom en dat van Oud-Munster te Utrecht en aan
 die van de Lek, eenen watergang van beneden de
 steege te Everdingen langs tot Schoonrewoerd
 en Ameider Zijdwinde, met regeling van het getal
 heemraden voor de uitwatering van den Zederik
 en den schouwen aldaar.

5

1937

Arnoud,heer van Herlaar,veroorlooft het graven van een watergang door zijn heerlijkheid en maakt bepalingen daaromtrent.

1286

In Ghodes namen,amen

Wi Arnott,here van Herler,don groete alle di desen brief sien ende horen;wi don u allen te weten ende te verstaen, dat wi overen ghedraghen hebben met allen den ghoden luden di wonen an die Lecke,tuschen den Difwech ende di Sidewende tot der Ameyde,van dien waterganc in den Seric in minen lande,aldus,dat si den Seric graven ende veghen ende rumen ende scouwen(doen),al mien gerecht doer,na hoeren wille, ende dardoe(daar door) weteren na hoeren bederve(behoefte) met duschedanen voerwarden,dat in den Seric niman vischen sal met korven,noch met fuken,noch weren setten sal,sunder met waden of met segghen.In dien waterganc sal mede weteren min lant dat mi orbarlic is.In den Seric en moten ghene brughen liegen si en lic op dri jucken.

Dese v(oerwarden) di hebbe wi ghelovet te houdene bi onser sekerhede ende onse nacomelingen(immermeer wael te houden, maer worde) dat land ridende ende reden IIII jar overen sunder were,so were(de waterganc) vri ons of onse nacomelingen.

(Ende dat) dese voirwarden stade blive ende vast,so heb wi desen brief ghegheven,met onsen segghel besegelt.Dese brief wart ghegheven in den jar ons Heren MCCLXXXVI

Oorspronkelijk,zegel verloren,
in het archief van het Hoogheemraadschap
de Vijfheerenlanden te Vianen.

25 februari 1311 (St. Mattheijsdag)

Herbaren van Arkel geeft aan Heer Hubrecht van Vianen en zijn lieden, de landgenoten van Meerkerk, een vrije watergang door zijn gerecht van Boterslo, op zekere voorwaarden

zels van Herbaren van Arkel
Jan van Arkel
Johan van Beusinchem
Otto van Heukelom
Johan van Noordeloos

11 Maart 1312 (Gregorius avond)

Johan heer van Arkel geeft een vrije watergang, die genoemd de erven dat gelegen is op Sidenderveld, tussen de Lekdijk en de Corten gerechte ende binnen de Diefdijk en der Steege van Everdingen, also van Sidenderveld voort in den Zierik, en van de Zierik voort in den damme, van den damme vort door die sluize t'Arkel, door die sluize t'Arkel voort in der Linge en door die Linge voort in den Merwe

15 augustus 1366 (Assumptio)

Diederik, heer van Brederode verleent aan heer Otto van Arkel, heer Jan van Herlaar en heer Willem van Slingeland, haren luden en landen, die nu ter tijd uitwaterende zijn tot Giesendam, eenen vrijen watergang met ons gemeen, gaande door onzen lande en vrije heerlijkheid van Brederode tot den lande van Liesveld toe en regelt de schouwen aldaar. Met bevestiging van hertog Albrecht.

zegels in groene was van Diederik van Brederode en hertog Aelbrecht

28 oktober 1373(St.Simonsdag) Hertog Aelbrecht vergunt de heeren van Arkel, Vianen en Ameide sluisen te leggen in de Lekdijk bij Ameide.

1 april 1377

Gijsbrecht, heer van Vianen, Hendrik, heer van Ameide en Heilwig van Herlaar, vrouwe van Herlaar, verkopen heer Otto van Arkel een watergang tot uitwatering van Lederbroek, Nieuwland, Weverwijk, Reijerskoop en Quaa-kernaak, strekkende voor Meerkerk door de Middellooze in de oude Zijdewin, in Lakerveld bij de grootewiel en uit Lakerveld door de zijde win ten Lekkendijk toe en door de dijk in 't diepe van de Lek

zegels in groene was

8 april 1377

Voorwaarden waarop die van de Lek te Ameide uitwateren, mede inhoudende dat indien de heer van Arkel te eniger tijd met zijn landen te Ameide mocht uitwateren, hij in zulk geval andere vlieten en kaden maken moet, voor de voors:hare landen beter dan degenen die zij behoeven zouden.

Alle zegels verloren gegaan.

17 september 1377(St.Lambrechtsdag) Hendrik van Vianen, heer van Ameide en Heilwich van Herlaar, vrouwe van dezelve lande, vergunnen de heer van Arkel uit te wateren in de Lek door hun land van Ameide, tussen de Zijdwinde van Vlieren, die hij nu van hen gekocht heeft tot zijn meesten oorbaar.

18 juni 1378

Heer Otto van Arkel, Gijsbrecht van Vianen en vrouw Heilwich van Herlaar, verklaren dat zij verdragen zijn met heer Otto van Arkel, omtrent het gebruik van de watergang, die hij heeft gelegd door die Middellooze van Meerkerk tot in de Lek